

Igitabo cya Yoweli n'Itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya – Nimeru Makumyabiri n'Enye

Jeff Pippenger
2026-01-06

Umubare Makumyabiri na Kane

Twashoje inyandiko yacu iheruka dukora ku mirongo itatu ijyanye y'ubuhama bw'ubuhanuzi ihagarariwe n'ibice bya cumi na kimwe kugeza kuri makumyabiri na bibiri byo mu Itangiriro, igitabo cya mbere cy'Isezzerano rya Kera, Matayo igitabo cya mbere cy'Isezzerano Rishya, n'Ibyahishuwe igitabo cya nyuma cy'Isezzerano Rishya kimwe na Bibiliya. Umurongo w'Itangiriro ugaragaza isezzerano ryagiranye na Abramu, umurongo wa Matayo ugaragaza isezzerano ryagiranye n'itorero rya Gikristo, Petero akaba ikimenyetso cy'intangiriro n'iherezo bya Isirayeli ya none y'umwuka. Imirongo yo hagati y'iyi mirongo yombi igaragaza ikimenyetso cy'Imana; kuri Abramu, cyari “gukebwa,” naho kuri Petero cyari uguhindurwa kw'izina rye. Umurongo wo hagati w'umurongo wo mu Ibyahishuwe ni igice cya cumi na karindwi, umurongo wa cumi na kabiri.

Kandi amahembe icumi wabonye ni abami icumi, batarahabwa ubwami; ariko bahabwa ubushobozi nk'abami igihe kimwe n'inyamaswa. Ibyahishuwe 17:12.

Itangiriro n'Ivanjili ya Matayo byerekana ugushyingiranwa kw'Ubumana n'ubumuntu, kandi Ibyahishuwe byerekana ugushyingiranwa kw'inyamaswa n'ikiyoka ku itegeko ryo ku Cyumweru. Iyi mirongo uko ari itatu yerekeza ku itegeko ryo ku Cyumweru, aho itsinda rimwe rigaragaza ikimenyetso cy'inyamaswa, irindi na ryo rikagaragaza ikimenyetso cy'Imana. Igihimbano cy'inyamaswa n'ikiyoka kivugwa mu murongo wa cumi na kabiri ni omega ivugwa ku munara wa Nimurodi mu Itangiriro igice cya cumi na kimwe. Aho ni ho idini ry'igihimbano ry'isezzerano ryahuye n'urubanza rwaryo, kandi mu Byahishuwe igice cya cumi na karindwi maraya—ari we Babuloni ikomeye—acirwa urubanza. Nimurodi ni alpha ku omega ya Vatikani, kandi ni yo mpamvu ubupapa ari Babuloni ikomeye, omega ya Babeli ya Nimurodi ari yo alpha.

Ikigaragara muri iyi mirongo itatu yo hagati ni uko ubuhama bukubiye muri buri ngingo yo hagati y'uwo murongo mu by'ukuri ari imirongo itatu.

Iri ni ryo sezerano ryanjye, muzitondera hagati yanjye namwe n'urubyaro rwawe ruzagukomokaho: umwana w'umuhungu wese muri mwe aze acibweho. Muzake uruhu rw'imbere rw'ubugabo bwanyu; kandi ibyo bizaba ikimenyetso cy'isezzerano riri hagati yanjye namwe. Ufite iminsi umunani y'amavuko azake among you, umwana w'umuhungu wese mu bisekuru byanyu, uwavukiye mu rugo, cyangwa uwaguze ku mafaranga akuwe ku munyamahanga uwo ari we wese, utari uwo mu rubyaro rwawe. Itangiriro 17:10–12.

Yesu aramusubiza ati: Hahirwa wowe, Simoni mwene Yona, kuko atari umubiri n'amaraso byaguhishuriye ibi, ahubwo ni Data uri mu ijuru. Kandi nanjye ndakubwira yuko uri Petero,

kandi kuri urwo rutare nzubakaho Itorero ryanjye; kandi amarembo y'ikuzimu ntazarinesha. Kandi nzaguha imfunguzo z'ubwami bwo mu ijuru; kandi icyo uzaboha ku isi kizaba kiboshywe no mu ijuru; kandi icyo uzabohora ku isi kizaba kibohowe no mu ijuru. Matayo 16:17–19.

Kandi ya nyamaswa yariho, kandi ikaba itakiriho, na yo ubwayo ni iya munani, kandi ikomoka muri za ndwi, kandi ijya mu irimbukiro. Kandi amahembe icumi wabonye ni abami icumi, batari bahabwa ubwami; ahubwo bahabwa ubushobozi nk'abami isaha imwe hamwe n'iyo nyamaswa. Abo bahuje umutima umwe, kandi bazaha iyo nyamaswa imbaraga zabo n'ubushobozi bwabo. Ibyahishuwe 17:11–13.

Inkuru y'isezerano ry'impimbano rishushanywa n'amatafari n'ingwa bya Nimurodi, hamwe n'imiterere ye y'impimbano y'itorero na leta, ishushanywa n'umunara n'umujiyi, ni ikigereranyo cy'imiterere y'impimbano y'ishusho ya ya nyamaswa ishushanywa muri omega y'inkuru ya Nimurodi. Imirongo itatu, ifite ingingo eshatu zo hagati z'imirongo itatu, byose bihamya isezerano ry'ubugingo n'isezerano ry'urupfu. Ibihumbi ijana na mirongo ine na bine ni bo ba munani b'ukuri bakomoka kuri ba barindwi, kandi ubupapa ni impimbano gusa. Itsinda rya Nimurodi rifite ubumwe bw'ibitekerezo mu rushako rwabo, ari byo byigana ibihumbi ijana na mirongo ine na bine, bo bunze ubumwe n'ubwenge bwa Kristo. Ya nyamaswa y'impimbano “yariho, kandi ntikiriho,” ni impimbano ya Kristo wariho, kandi ariho, kandi uzaza. Mu murongo wa munani ni ho hagaragarizwa mu buryo bwuzuye imvugo y'iyo mpimbano ishushanywa n'ubupapa.

Iyo nyamaswa wabonye yariho, kandi ntikiriho; kandi izazamuka iva ikuzimu hatagira epfo, maze ijye mu irimbukiro; kandi abatuye mu isi bazatangara, bo amazina yabo atanditswe mu gitabo cy'ubugingo uherye ku mushinga w'isi, nibabona iyo nyamaswa yariho, kandi ntikiriho, nyamara ikaba iriho. Ibyahishuwe 17:8.

Yesu ni We wabayeho, kandi ariho, kandi aza kuza; kandi ubupapa, uwo wa munani ukomoka kuri ba barindwi, ni yo nyamaswa “yariho, ariko ntikiriho, nyamara iriho.” “Isaha imwe” iyo rushako rw'ikiyoka n'inyamaswa rugereranya ni amateka atangirira ku itegeko ryo ku Cyumweru, aho ibihumbi ijana bihagarariwe na Petero na Aburamu bazamukira mu ijuru nk'ibendera, muri ya gihe nyine ubupapa buzamuka.

Twagiye dushaka gusobanura igitabo cya Yoweli duherereye ku kuba Petero, kuri Pentekote, yaragaragaje ubutumwa bwe bwa Pentekote ko ari ugusohora kwa Yoweli. Mu mirongo itatu y'isezerano, buri murongo ugizwe n'ibice cumi na bibiri, imirongo itatu yo hagati ya buri murongo ivuga amateka amwe nyine, kandi muri ayo mateka Petero agaragazwa ari kumwe na Yesu i Kayisariya ya Filipino, ari ho Panium, ari na ho isi ubu igeze hafi yo kunyuramo. I Panium, Petero kandi aba ari i Yerusalemu mu gusukwa kwa Pentekote. Iyo mirongo itatu igizwe n'ibice cumi na bibiri ihurira kuri Panium no kuri Pentekote, igihe ikimenyetso cy'Imana gishyirwa ku mugeni wa Kristo, maze ikimenyetso cy'inyamaswa kigashyirwa ku mugeni wa Satani. Igitabo cya Yoweli kigaragaza ihamagarwa ryo gukanguka mu mugani w'abakobwa cumi, ubwo itorero ry'Abadiventsiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya rikangukira ku kuri ko ryazimiye.

Igitabo cya Yoweli gishyizwe mu rwego rw'ibihe by'ibihe bine by'amasogokuru.

Ijambo ry'Uwiteka ryaje kuri Yoweli mwene Petuweli.

Nimwumve ibi, mwa basaza bakuze, kandi mutegere amatwi, mwa baturage b'iki gihugu mwese.

Mbese ibi byarabayeho mu minsi yanyu, cyangwa se no mu minsi ya ba sogokuruza banyu? Mubibwire abana banyu, kandi abana banyu babibwire abana babo, na bo babibwire ikindi gihe cy'abazabakomokaho. icyasizwe n'inzige z'inyogonyogo cyariwe n'inzige; kandi icyasizwe n'inzige cyariwe n'inzige z'inkazi; kandi icyasizwe n'inzige z'inkazi cyariwe n'inzige z'amapfuyinywe. Yoweli 1:1-4.

“Abasaza bakuze” ni abayobozi b'itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi b'i Lawodikiya mu gihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kwa ba bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine, kandi uko gushyirwaho ikimenyetso gukorwa mu gihe cy'iseswa rya Mwuka Wera. “Abasaza bakuze” Ezekiyeli abagereranya n’“abasaza ba kera.”

Nuko arambwira ati: Mwana w'umuntu, wabonye ibyo abakuru bo mu nzu ya Isirayeli bakorera mu mwijima, umuntu wese mu byumba by'ibishushanyo bye? Kuko bavuga bati: Uwiteka ntatubona; Uwiteka yaretse isi. Ezekiyeli 8:12.

Ihumekerwa risobanura neza ko gushyirwaho ikimenyetso kuvugwa muri Ezekiyeli igice cya cyenda ari ko gushyirwaho ikimenyetso kumwe n'uko kuvugwa mu Byahishuwe igice cya karindwi. Kandi birasobanutse neza ko “abagabo bakuru” bo mu bizira bine birushaho gukomera byo mu gice cya munani, bahagarariwe n'umubare wa 25. Abagabo bakuru makumyabiri na batanu, bagombaga kuba abarinzi b'umukumbi w'Imana, ni bo bagabo bunamira izuba. Ni bo babanza gucirwaho urubanza. Mu rwego rw'ubuturo bwera bateye umugongo, bahagarariye ibyiciro bibiri by'abatambyi cumi na babiri n'umutambyi mukuru. Mu gihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru, bunamira izuba kandi bakemera ikimenyetso cy'inyamaswa, bagaragaza ko bemeranya n'ikiyoka, n'inyamaswa, n'umuhanuzi w'ibinyoma. Abo 25 bashushanyijwe mbere n'abo 250 bo mu bugome bwa Kora, Datani na Abiramu, bahagarariye ubumwe bw'impande eshatu abo bagabo 250 batamba imibavu bifatanyaho. Abayobozi batatu b'ingenzi b'ubuhakanyi bapfuye ubwo isi yabumburaga akanwa kayo ikabamira.

Mose aravuga ati: “Ibi ni byo bibamenyesha ko Uwiteka yantumye gukora ibi bikorwa byose; kuko ntabwoze ku bw'ibyavuye mu mutima wanjye. Niba aba bagabo bapfa urupfu rusanze rw'abantu bose, cyangwa niba bagezweho n'ibigerageza bigera ku bantu bose, ubwo Uwiteka nta ko yantumye. Ariko niba Uwiteka akoze ikintu gishya, maze isi igasama umunwa wayo ikabamira, bo n'ibyabo byose, kandi bakamanuka bakiri bazima ikuzimu; ni bwo muzamenya ko aba bagabo basuzuguye Uwiteka.”

Nuko arangije kuvuga ayo magambo yose, ubutaka bwari munsi yabo burasaduka. Isi irabumbura umunwa wayo, ibamira bo n'amazu yabo n'abantu bose bari aba Kora, n'ibintu byabo byose. Bo n'ibyabo byose bamanuka ari bazima mu rwobo, isi irabapfukirana; barimbuka batandukanywa n'iteraniro.

Maze Abisirayeli bose bari babakikije bahunga bumvise induru yabo; kuko bavugaga bati: “Nuko isi na yo itamira natwe.” Maze umuriro uturuka ku Uwiteka uraza, utwika ba bagabo

magana abiri na mirongo itanu baturaga imibavu. Kubara 16:28–35.

Ubugome bwo mu mwaka wa 1888 bwagereranyijwe n’ubugome bwa Kora, Datani, Abiramu n’abo bagabo 250 batambye imibavu. Abo bagabo 250 bari barakoze ubumwe n’ishyirahamwe ry’incuro eshatu rigera ku itegeko ryo ku Cyumweru, igihe Leta Zunze Ubumwe z’Amerika, ya nyamaswa yo mu isi, izabumbura akanwa kayo ikavuga nk’ikiyoka. icyo gihe ni bwo imvura y’itumba rya nyuma isukwa mu rugero rutagira ikigero, nk’uko abo bagabo 250 batambye imibavu barimbuwe n’umuriro wamanutse uvuye mu ijuru. Abo bagabo 250 bagereranya gahunda y’idini y’ikinyoma irimburwa mu gihe cyo gusukwa kw’imvura y’itumba rya nyuma ku itegeko ryo ku Cyumweru. Isi kwikuburura igatwikiriza Kora n’abo bari kumwe na we ni wo mutingito wo mu Byahishuwe 11, ugaragaza Leta Zunze Ubumwe z’Amerika zibumbura akanwa kazo zikavuga nk’ikiyoka. Igihe umuriro wamanukaga uvuye mu ijuru ukaza ku 250, wagereranyaga umuriro wa Eliya ku Musozi Karumeli, igihe abo bahanuzi b’ibinyoma bicwaga. Umuriro wa Eliya ku Musozi Karumeli uhuye n’itegeko ryo ku Cyumweru, bityo umuriro waje kuri abo bagabo 250 ni wo muriro w’itegeko ryo ku Cyumweru w’imvura y’itumba rya nyuma.

Igice cyo mu Gitabo cyo Kubara kivuga ku bugome bwa Kora, gihuje mu buryo bw’ubuhanuzi n’ubugome bwo kurwanya ubutumwa bw’Igihugu cy’Isezerano, nk’uko bwatanzwe na Yosuwu na Kalebu. Uko kugoma gushushanya “umunsi wo gushotora” uvugwa muri Bibiliya. Igice kivuga ku bugome bwa Kora kiravuga kiti: “muzamenya yuko aba bagabo bashotoye Uwitaka.”

Abanyabwenge ni bo basobanukirwa, kandi abanyabwenge bagomba kumenya yuko amateka y’ubwigomeke bwa Kora agomba gushyirwa ku bwigomeke bwo kurwanya ubutumwa bwa Yosuwu bwerekeye Igihugu cy’Isezerano. Ubwo bwigomeke bwabereye i Kadeshi, kandi Kadeshi n’ubwigomeke bwa Kora byombi ni ubwigomeke bw’Abadiventisiti b’Umunsi wa Karindwi ku itegeko ryo ku Cyumweru. Kora n’abo bagabo magana abiri na mirongo itanu batanze imibavu, bagereranyaga abagabo makumyabiri na batanu baramaga izuba muri Ezekieli 8. Abo bagabo ba kera bo muri Ezekieli 8 bahagarariye icya kane mu by’abomina bine bigenda byiyongera, bisohozwa i Yerusalemu, ikimenyetso cy’itorero ry’Imana.

Igihumanya cya mbere ni ishusho y’ishyari, icya kabiri ni ibyumba bihishwe, icya gatatu ni ukuririra Tammuzi, hanyuma abagabo makumyabiri na batanu bakunamira izuba. Maze igice cya cyenda kikagaragaza abaniha kandi baririra ibihumanya, byagaragajwe mu gice cya munani. Abaniha kandi barira bashyirwaho ikimenyetso n’umumarayika uzamuka aturutse iburasirazuba. Umumarayika ni intumwa, kandi ahagarariye ubutumwa.

Ubutumwa bw’ishyirwaho ikimenyetso buturuka iburasirazuba, ni ubutumwa bw’umuyaga w’iburasirazuba, ari bwo butumwa bwa Isilamu. Igihe ibihumbi ijana na mirongo ine na bine bamaze gushyirwaho ikimenyetso, abamarayika barimbura batangira umurimo wabo, aho neza umurongo w’inyuma w’ubuhanuzi wigisha ko “ubuhakanyi bw’igihugu bukurikirwa no kurimbuka kw’igihugu.” Mbere yuko urubanza rusohora ku bahagarariwe na Kora, abigometse bajyanwa hanze ya Yerusalemu. Ababi bakurwa muri Yerusalemu, kuko atari abakiranutsi bahunga i Yerusalemu.

Nuko Umwuka aranzamura, angeza ku irembo ry'iburasirazuba ry'inzu y'Uwiteka, ryerekeye iburasirazuba; maze dore, ku muryango w'iryo rembo hari abagabo makumyabiri na batanu; muri bo mbona Yaazaniya mwene Azuri, na Peratiya mwene Benaya, abatware b'ubwo bwoko.

Nuko arambwira ati: Mwana w'umuntu, aba ni bo bagabo bagambirira ibibi, kandi batanga inama mbi muri uyu murwa; bavuga bati: Igihe ntikiragera; nimucyo twubake amazu. Uyu murwa ni inkono, natwe turi inyama.

Nuko rero bahanurire, bahanurire, wa mwana w'umuntu we. Umwuka w'Uwiteka unzaho, arambwira ati: Vuga; Uwiteka avuga atya;

Nimugira mutyo, mwa nzu ya Isirayeli; kuko nzi ibyo mutekereza mu mitima yanyu, buri kimwe cyose. Mwagwiye abo mwishe muri uyu murwa, kandi mwujije imihanda yawo intumbi. Ni cyo gituma Uwiteka Imana ivuga iti: Intumbi zanyu mwashyize hagati yawo, ni zo nyama, kandi uyu murwa ni inkono; ariko mwebwe nzabavana hagati yawo. Mwatinye inkota; kandi nzabateza inkota, ni ko Uwiteka Imana ivuga. Kandi nzabavana hagati yawo, mbagabize mu maboko y'abanyamahanga, kandi nzabaciraho imanza. Muzagwa ku nkota; nzabacira urubanza ku mupaka wa Isirayeli; kandi muzamenya yuko ndi Uwiteka. Uyu murwa ntuzaba inkono yanyu, kandi namwe ntumuzaba inyama hagati yawo; ahubwo nzabacira urubanza ku mupaka wa Isirayeli. Kandi muzamenya yuko ndi Uwiteka; kuko mutagendeye mu mategeko yanjye, kandi ntimwubahirije amateka yanjye, ahubwo mwakoze mukurikije imigenzo y'abapagani babakikije.

Nuko ubwo nahanuye, Pelatiya mwene Benaya arapfa. Nuko ngwa nubamye nkiri hasi, ndataka n'ijwi rirenga, ndavuga nti: “Ayii, Mwami Imana! Ugiye gutsemba rwose abasigaye bo mu Bisirayeli?” Ezekiyeli 11:1–13.

Yerusalemu ihumanurwa ku itegeko ryo ku Cyumweru, igihe ingano zitandukanijwe n'urukungu. Abagabo bahagarariwe na 25, cyangwa 250 ba Kora, bajyanwa hanze, ku “mupaka” wa Yerusalemu, kugira ngo bapfe. 25 ni umubare w'abatambyi bakoraga mu gihe cy'icyumweru kimwe, kandi iyo ushushanyijwe n'umubare ukubye inshuro icumi wa 250, uhagararira itorero ryo ku isi yose, kuko icumi ari ikimenyetso cy'isi yose. Itorero rirwana risobanurwa nk'itorero rigizwe n'ingano n'urukungu, kandi itorero rinesha rihagararira itorero rigizwe n'ingano gusa.

“Mbese Imana nta torero rizima ifite? Ifite itorero, ariko ni itorero rirwana, si itorero rinesha. Tubabajwe n'uko harimo abanyamuryango bafite inenge, n'uko urukungu ruri hagati y'ingano. Yesu yaravuze ati: ‘Ubwami bwo mu ijuru bugereranywa n'umuntu wabibye imbuto nziza mu murima we; ariko abantu basinziriye, umwanzi we araza abiba urukungu hagati y'ingano, arigendera.... Nuko abagaragu ba nyir'urugo baraza baramubwira bati: Databuja, mbese ntiwabibye imbuto nziza mu murima wawe? None se urukungu rwaturutse he? Arababwira ati: Ni umwanzi wabikoze. Abagaragu baramubwira bati: None se urashaka ko tujya kurutoragura? Ariko arababwira ati: Oya; kugira ngo mutazakurana n'ingano, igihe mutoragura urukungu. Byombi mubireke bikurane kugeza ku isarura: kandi mu gihe cy'isarura nzabwira abasaruzi nti: Mubanze muteranirize hamwe urukungu, muruhambire imiba kugira ngo mutwike; ariko ingano muziteranirize mu kigeza cyanjye.’”

“Mu mugani w’ingano n’urumamfu, tubonamo impamvu yatumye urumamfu rutagomba kurandurwa; ni ukugira ngo ingano zitazaranduranwa n’urumamfu. Igitekerezo n’urubanza bya kimuntu byakora amakosa akomeye. Ariko aho kugira ngo habe ikosa rikozwe, maze n’urusyo rumwe rw’ingano rukarandurwa, Umutware aravuga ati: ‘Byombirize hamwe byombi kugeza igihe cy’isarura;’ hanyuma abamarayika bazatoranya urumamfu, ruzagenwa kurimbuka. Nubwo mu matorero yacu, avuga ko yemera ukuri kurushijeho gutera imbere, harimo abafite inenge kandi bakayoba, nk’urumamfu mu ngano, Imana irihangana kandi ifite kwihangana. icyaha iragicyaha kandi ikaburira abayoba, ariko ntirimbura abamara igihe kirekire biga isomo yashakaga kubigisha; ntirandura urumamfu ngo irutandukanye n’ingano. Urumamfu n’ingano bigomba gukurana kugeza igihe cy’isarura; maze ingano nizamara gukura no gutera imbere byuzuye, kandi bitewe n’imico yayo igihe yeze, izaba itandukanyijwe rwose n’urumamfu.”

“Itorero rya Kristo riri ku isi rizaba rifite ukudatungana, ariko Imana ntirimbura Itorero ryayo kubera ukudatungana kwaryo. Habayeho kandi hazabaho abuzuye ishyaka ridahuje n’ubumenyi, bashaka kweza Itorero no kurandura urukungu hagati mu ngano. Ariko Kristo yatanze umucyo wihariye ku byerekeye uko bagomba gufatwa abari mu kuyoba, n’abatari bahindutse bo mu Itorero. Ntabwo abanyetoro bagomba kugira ibikorwa bitunguranye, by’ishyaka, byihuse, byo kwirukana abo batekereza ko bafite inenge mu mico. Urukungu ruzaboneka mu ngano; ariko kurandura urukungu, keretse bikozwe mu buryo Imana yategetse, byateza ibibi byinshi kurusha kururekera aho ruri. Mu gihe Umwami yinjiza mu Itorero abahindutse by’ukuri, Satani na we icyarimwe yinjiza mu bumwe bwaryo abantu batari bahindutse. Mu gihe Kristo abiba imbuto nziza, Satani na we abiba urukungu. Hari imbaraga ebyiri zirwanyana zihora zikora ku banyamuryango b’Itorero. Imbaraga imwe ikorera kwezwa kw’Itorero, indi na yo igakorera konona ubwoko bw’Imana.” Testimonies to Ministers, 45, 46.

Abanyabyaha bakurwa hanze ya Yerusalemu kugira ngo barimburwe. Bakurwaho mu gihe cy’isarura, ari na cyo gihe ingano ziba zeze, kuko ari bwo ingano ziteranirizwa hamwe nk’ituro rizunguzwa ry’umuganura mu mitsima ibiri y’i Pentecote izunguzwa. Isarurwa ry’umuganura w’ingano ni ingingo yihariye y’ubuhanuzi bwa Bibiliya. Itandukanywa ry’ingano n’urumamfu rivuga kuri iyo ngingo nyir’izina, kandi imigani myinshi ya Kristo igaragaza icyo kimenyetso cy’ingenzi cyane cy’ubuhanuzi.

“Nanone kandi, iyi migani yigisha ko nyuma y’urubanza hatabaho igihe cy’igeragezwa. Iyo umurimo w’ubutumwa bwiza urangiye, ako kanya hakurikiraho gutandukanywa kw’abakiranutsi n’ababi, kandi iherezo rya buri tsinda rigahita rishyirwaho iteka ryose.” Christ’s Object Lessons, 123.

Ituro ry’ingano ni ba bihumbi ijana na mirongo ine na bine, kandi marayika wa gatatu atandukanya ingano n’urukungu.

“Maze mbona marayika wa gatatu. Marayika twari kumwe arambwira ati, ‘Ijambo rye riteye ubwoba, umurimo we urakomeye cyane. Ni we marayika ugomba gutoranya ingano akayitandukanya n’urumamfu, kandi agashyiraho ikimenyetso ku ngano cyangwa akayiboha kugira ngo ijyanwe mu kigega cyo mu ijuru.’ Ibyo bintu byagombye gufata ubwenge bwose, n’ubushishozi bwose. Nongeye kwerekwa ko ari ngombwa ko abizera ko turi kwakira ubutumwa bwa nyuma bw’imbabazi, bitandukanya n’abakira cyangwa banywa amakosa

mashya buri muni. Nabonye ko haba abakiri bato cyangwa abakuru batagomba kujya mu materaniro y'abari mu buyobe no mu mwijima. Marayika aravuga ati, 'Ubwenge nibureke gukomeza gutindaho ku bintu bidafite umumaro.'" Manuscript Releases, volume 5, 425.

Marayika wa gatatu ashyira ikimenyetso ku ngano kandi anazitandukanya n'urukungu. Marayika wa gatatu ahagarariye itegeko ryo ku Cyumweru, ari ryo aho ba bagabo makumyabiri na batanu, bahagarariye ubuyobozi bw'itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya, bajyanwa hanze ya Yerusalemu maze bagacirwa urubanza. Kuri uwo mwanya, itorero rirwana rihindurwamo itorero rinesha.

"Umurimo ugiye kurangira bidatinze. Abagize itorero rirwana bagaragaje kuba indahemuka bazahinduka itorero rinesha. Iyo nongeye kureba amateka yacu yahise, maze nkagenzura intambwe yose y'iterambere yadukuye aho twahoze ikatuzana aho tugeze ubu, nshobora kuvuga nti: Nihahimbazwe Imana! Iyo mbona ibyo Imana yakozwe, nsagwa no gutangara no kugirira Kristo icyizere nk'Umuyobozi. Nta cyo dufite cyo gutinya ku by'ahazaza, keretse nitwabagirwa inzira Uwituka yatuyoboyeho, n'inyigisho ye mu mateka yacu yahise." General Conference Bulletin, 29 Mutarama 1893.

Insanganyamatsiko y'ubuhanuzi ivuga ibyo gutandukanya urukungu n'ingano ni insanganyamatsiko ikomeye y'ubuhanuzi bwa Bibiliya. Kristo asukura urusengeru ni ishusho y'iki gikorwa; indunduro yacyo iboneka ku itegeko ryo ku Cyumweru, kuko tubona abari bagenewe gucirwaho urubanza bajyanwa ku mupaka wa Yerusalemu kugira ngo bicwe.

"Igihe Yesu yatangiraga umurimo We wa ku mugaragaro, yejeje Urusengeru arukiza guhumanywa kwarwo k'iyobokamana ry'ubwiyandarika. Mu bikorwa bya nyuma by'umurimo We harimo kweza Urusengeru ubwa kabiri. Ni ko no mu murimo wa nyuma wo kuburira ab'isi, amatorero ahamagarirwa mu buryo bubiri butandukanye. Ubutumwa bwa marayika wa kabiri ni ubu: 'Babuloni iraguye, iraguye, wa mudugudu mukuru, kuko yahaye amahanga yose kunywa ku nzoga y'uburakari bw'ubusambanyi bwayo' (Ibyahishuwe 14:8). Kandi mu ijwi riranga ry'ubutumwa bwa marayika wa gatatu humvikana ijwi rivuye mu ijuru rivuga riti: 'Nimusohoke muri wo, bwoko bwanjye, kugira ngo mutifatanya n'ibyaha byawo, kandi kugira ngo mutagerwaho n'ibyago byawo. Kuko ibyaha byawo byageze no mu ijuru, kandi Imana yibutse gukiranirwa kwayo' (Ibyahishuwe 18:4, 5)." Ubutumwa Bwatoranyijwe, igitabo cya 2, 118.

Itorero rigizwe n'ingano n'urumamfu rizabaho kugeza ku ihungabana ry'itegeko ryo ku cyumweru, igihe urumamfu ruzakurwaho, bitari ku mbaraga z'abantu, ahubwo ku bwo marayika wa gatatu—uhagarariye itegeko ryo ku cyumweru, ariko kandi n'ubutumwa bw'imvura y'itumba buzahinduka bwosemo ijwi riranga. Urumamfu ni kimwe mu bigize ubuhamya bw'ubuhanuzi, nk'uko n'ingano ari ko bimeze. Ubuyobozi bw'Imana bugera ku itegeko ryo ku cyumweru, kandi marayika wa gatatu yeza urusengeru ubwa kabiri. Yarwejeje ku wa 22 Ukwakira 1844, kandi kwezwa kwa kabiri k'urusengeru ni itegeko ryo ku cyumweru.

Ibintu byo hanze by'amateka bituma haza itegeko ryo ku Cyumweru ni kimwe mu bice bikomeye by'ubuhamya bw'itorero rinesha, nk'uko bimeze no ku byerekeye urukungu, ingano, no kubohwa kw'ayo matsinda yombi. Ubutumwa bwo gusozwa bwo mu Ibyahishuwe ni ubutumwa

bw'abamarayika batatu, kandi butandukanya kandi bukabohesha ayo matsinda yombi; ariko ni ngombwa kubona ko Sister White agaragaza ko ubwo "butumwa bwo gusoza" "bweza umusaruro." Ubutumwa bwo gusoza bweza umusaruro ni imvura y'itumba, kandi ni bwo muriro ubohesha abo bagabo 250 "nk'imiganda igenewe umuriro wo kurimbuka."

"Yohana yahishuriwe ibihe byuzuye uburemere kandi bikomeye cyane byerekeye uko Itorero rizanyura mu mateka yaryo. Yabonye aho ubwoko bw'Imana buhagaze, akaga kabugarije, intambara zabwo, n'agakiza kabwo ka nyuma. Yanditse ubutumwa bwo ku iherezo bugomba kweza neza umusaruro w'isi, haba ngo ube imiba yo mu bubiko bwo mu ijuru, cyangwa ube imikama y'inkwi yo gutwikirwa mu muriro w'irimbuka. Yahishuriwe ingingo zifite akamaro gahambaye cyane, by'umwihariko ku Itorero ryo ku iherezo, kugira ngo abazava mu buyobe bakagarukira ukuri babone kwigishwa ibyerekeye ibigeragezo n'intambara biri imbere yabo. Nta muntu n'umwe ukwiriye kuba mu mwijima ku byerekeye ibigiye kuza ku isi." The Great Controversy, 341.

Ukuweza urusengero ni nako kugaragazwa n'umurimo w'Umuntu ufite Umweyo w'Umwanda, uwo Yohana Umubatiza yerekanye ko ari We wari kuzakurikira umurimo we. Ni We ukubura imyanda mu nzozi za Miller.

"Umwami ari hafi guhishura itandukaniro riri hagati y'abakiranutsi n'ababi; kuko 'igicuzo cye kiri mu kuboko kwe, kandi azasukura neza imbuga ye y'ihuriro, maze akoranyirize ingano ze mu kigega cye; ariko ibishingwe azabitwika umuriro utazima.'" Review and Herald, November 8, 1892.

Yesaya avugwaho na Mushiki wa White, igihe yagaragazaga ko mu 1849 Uwituka yari yongeye kurambura ukuboko kwe ubwa kabiri kugira ngo akoranye ibisigisigi by'ubwoko Bwe, kandi Yesaya na Mushiki wa White bagaragaza ikoranywa rya nyuma ry'abihumbi ijana na mirongo ine na bine. Uburyo bw'ikorwa ry'ikoranywa bukubiyemo gutatanywa no gukoranwa bigaragazwa nk'ugucika intege kwa mbere, kuganisha ku ikoranywa ryo ku mpera y'igihe cyo gutinda. Buri kimwe muri ibi bice by'ishyirwaho ikimenyetso ry'abihumbi ijana na mirongo ine na bine ni ingingo yihariye y'ubuhanuzi bwa Bibiliya. Amateka yo hanze Umwami akoresha nk'igikoresheho Cye cyo kugeza icyaha ku musozo wacyo agaragazwa muri Daniyeli 11:11; kandi ikoranywa rya nyuma riboneka muri Yesaya 11:11; kandi impera y'igihe cyo gutinda iboneka mu Ibyahishuwe 11:11, kandi gutandukanya ingano n'urumamfu ku itegeko ryo ku Cyumweru kuboneka muri Ezekiyeli 11:11:

Uyu murwa ntuzababera inkono, kandi namwe ntimuzaba inyama ziri hagati yawo; ahubwo nzabacira urubanza ku mupaka wa Isirayeli. Ezekiyeli 11:11.

Muri Yoweli, "divayi nshya" yakomwejwe ku basaza ba kera bagombaga kuba abarinzi b'ubuturo bwera. Ubutumwa bw'Induru ya Saa Sita z'ijoro ni yo divayi nshya ya Yoweli, kandi umuriro umanuka ku itegeko ryo ku Cyumweru washushanyijwe mbere n'umuriro wa Pentekote. Uwo muriro ugereranya ubutumwa, ari bwo divayi nshya, ariko kandi ni na bwo butumwa burimbura abantu 250 batambye imibavu. Itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya rirangira ku itegeko ryo ku Cyumweru, kuko ari bwo umuriro usukwa utagira urugero kandi

ugatsemba abantu 250 batambye imibavu; bityo ugasenya gahunda yabo yo kuramya.

Niba Itorero ry'Abadiventisti b'Umunsi wa Karindwi ryakomeje kuba indahemuka igihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru, imbaraga n'ubushobozi bya guverinoma ya Leta Zunze Ubumwe za Amerika bizarihagarika. Niba ritabaye indahemuka, rizahindura gusa izina ryaryo riyitwe Itorero ry'Abadiventisti b'Umunsi wa Mbere cyangwa irindi zina risa na ryo cyane. Ryaba rikiranuka cyangwa ridakiranuka, Itorero ry'Abadiventisti b'Umunsi wa Karindwi ntirirenze itegeko ryo ku Cyumweru. Ubuhumya bw'ubuhanuzi bugaragaza ko Ubudiventisti bwanze ubutumwa bw'inzira za kera ku wa 9/11, kandi izo nzira za kera ziganisha ku rugi rukinzwe ku gihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru. Abo bagabo makumyabiri na batanu bagaragajwe mu murongo wo muri Ezekiyeli na "Yazaniya mwene Azuri, na Pelatiya mwene Benaya, abatware b'abantu."

Amazina yabo avuga ibiranga ubwoko bw'Imana, ariko ni ukwiyita gusa. Yaazaniya bisobanurwa ngo Imana irumva, kandi ni mwene Azuri, risobanurwa ngo gufasha no kurinda. Mushiki wa White avuga ko abo bagabo makumyabiri na batanu bagombaga kuba abarinzi, nk'uko "Azuri" abihagarariye. Umuhungu we yiyita ko "yumva" Imana, ariko ni uwo murongo w'abareba ntibabone, kandi bumva ntibumve. Peratiya bisobanurwa ngo yakijijwe n'Imana, kandi se "Benaya" bisobanurwa ngo Imana yubatswe. Igihe Ezekiyeli yarangizaga ubutumwa bwe bwo kuburira, Peratiya yarapfuye.

Uyu murwa ntuzababera inkono, kandi namwe ntumuzawubamo nk'inyama ziri hagati muri yo; ahubwo nzabacira urubanza ku mupaka wa Isirayeli. Kandi muzamenya yuko ndi Uwiteka, kuko mutagendeye mu mategeko yanjye, ntimunashyize mu bikorwa imanza zanjye, ahubwo mwakoze mukurikije imigenzo y'abanyamahanga babakikije. Nuko igihe nahanuye, Pelatiya mwene Benaya arapfa. Nuko nikubita hasi nubamye nubitse umutwe, ndangurura ijwi rirenga, ndavuga nti: Mbega, Mwami Uwiteka! Uzarimbura rwose abasigaye bo muri Isirayeli? Ezekiyeli 11:11-13.

Pelatiya yapfuye ku ijwi rirenga rya Ezekiyeli. Ingano yapfiriye mu muhanda ku wa 18 Nyakanga 2020, mu isohozwa ry'Ibyahishuwe igice cya cumi na kimwe. Ingano ni Mose na Eliya, umwanditsi wa mbere w'Ijambo ry'Imana, kandi isezerano rya Eliya ugomba kuza ni ryo jambo rya nyuma riri mu Isezerano rya Kera. Alufa na Omega biciwe mu muhanda wa Sodomu na Egiputa, ariko bazurwa mu 2024, nk'uko bigaragazwa mu Ibyahishuwe 11:11. Mu gihe bari bapfuye, Sodomu na Egiputa byarishimye. Ezekiyeli ashirira urupfu rwa Pelatiya mu gihe cy'abasigaye igihe avuga ati: "Ayii, Mwami Imana! Uzarimbura rwose abasigaye ba Isirayeli?" Sodomu ni Itorero ry'Abadiventisti b'Umunsi wa Karindwi mu gihe cy'abasigaye, nk'uko Yesaya abivugaga.

Nimwumve, mwa majuru, kandi utege amatwi, wa si we: kuko Uwiteka yavuze ati: Nareze abana ndabarerera gukura, ariko bankomeyeho. Inka imenya nyirayo, n'indogobe ikamenya uruhongore rwa shebuja; ariko Isirayeli ntizi, ubwoko bwanjye ntibwitekereza.

Wa shyanga yacumuye icyaha, bantu baremerewe n'ubugome, rubyaro rw'abagizi ba nabi, abana bonsa! Baretse Uwiteka, barakaje Uwera wa Isirayeli, basubiye inyuma. Ni iki gituma mukomeza gukubitwa ukundi? Muzarushaho kugoma uko bukeye n'uko bwije: umutwe wose

urarwaye, n'umutima wose urembejwe. Uhereye mu rwara rw'ikirenge ukageza ku mutwe nta kizima kirimo; ahubwo ni ibikomere n'imibyimba n'ibisebe bibora: ntibyapfutswe, ntibyabohwe, kandi ntibyorohejwe n'amavuta. Igihugu cyanyu cyahindutse umusaka, imidugudu yanyu yatwitswe n'umuriro: abanyamahanga barya igihugu cyanyu mureba, kandi cyahindutse umusaka nk'igihugu cyarimbuwe n'abanyamahanga. Kandi umukobwa wa Siyoni asigaye nk'akazu ko mu ruzabibu, nk'ingando yo mu murima w'imyungu, nk'umudugudu ugoswe.

Iyaba Uwiteka Nyiringabo atadusigiye abasigaye bake cyane, twari kuba nk'i Sodomu, kandi twari kumera nk'i Gomora. Nimwumve ijambo ry'Uwiteka, mwa bategets b'i Sodomu mwe; mutege amatwi amategeko y'Imana yacu, mwa bantu b'i Gomora mwe. Yesaya 1:2–10.

Mose na Eliya bicirwa i Sodomu no muri Egiputa mu gihe cy'abasigaye. Egiputa ni ikimenyetso cy'ubutegets bwa leta bwononekaye, na Sodomu na yo ni ikimenyetso cy'ubuyobozi bw'itorero bwononekaye. Pelatiya mwene Benaya apfa mu gihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru, iryo Yesaya ahuza n'umunsi wa Bibiliya wo kurakaza, ari wo ushobora kuba ari 1863, cyangwa se itegeko ryo ku Cyumweru. Pelatiya mwene Benaya agereranya impimbano y'abumvira koko Ijambo ry'Imana. Mu gihe cy'abasigaye, abagereranywa na Mose na Eliya baricwa maze bakazuka. Uko kuzuka kwatangiye n'ijwi ry'uwarangururiraga mu butayu muri Nyakanga 2023. Kuva mu 2024, itandukanywa rya nyuma ry'ingano n'urumamfu ryatangiyeye gukorwa.

Ku itegeko ryo ku Cyumweru, Itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi rizamenya ko ryarimbutse.

Uyu murwa ntuzababera inkono, kandi namwe ntimuzaba inyama ziri hagati yawo; ahubwo nzabacira urubanza ku rugabano rwa Isirayeli. Kandi muzamenya yuko ndi Uwiteka; kuko mutagendeye mu mategeko yanjye, kandi ntimwashyize mu bikorwa imanza zanjye, ahubwo mwakoze mukurikije imigenzo y'abanyamahanga babakikije. Nuko biba bityo nkiri guhanura, Pelatiya mwene Benaya arapfa. Ezekiyeli 11:11–13.

Urupfu rwa Pelatiya, izina rye risobanurwa ngo “yakijijwe n'Imana,” mu nsanganyamatsiko y'aha risobanurwa ngo “yarekuwe ngo ajyanwe mu rupfu,” kandi ibyo bibera ku mwanya nyir'izina aho abakozi b'isaha ya cumi n'imwe bakizwa ukuboko k'umwami w'amajyaruguru mu murongo wa mirongo ine n'umwe wa Daniyeli 11. Pelatiya arekurwa ajyanwa mu kuboko k'umwami w'amajyaruguru igihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru. Pelatiya, mwene Benaya, risobanurwa ngo “icyo Imana yubatse.” Kuri uwo mwanya nyir'izina aho Imana yongeye kubaka urusengero, kugira ngo irushyire hejuru nk'itorero rinesha igihe cy'itegeko ryo ku Cyumweru, abagereranywa na Pelatiya barekurwa ngo bajyanwe mu rupfu; kuko aho kwifatanya mu murimo wo kongera kubaka ahasenyutse ha kera, bari bari kwiyubakira imva ya Tobiya. Pelatiya agereranya uwo mubiri Yesaya avuga kuva ku mutwe kugeza ku birenge, umubiri wuzuye icyaha rwose. Uwo mubiri ni itorero ry'Abadiventisiti b'Umunsi wa Karindwi ry'i Lawodikiya ku musozo w'ibisekuru bine by'ubwigomeke bugenda bwiyongera, ubwo Yesaya agaragaza nk'ubwigomeke bukomeza gukara igihe avuga ati: “mwarushaho kugoma.” Mu gikorwa cya nyuma cyo kugeragezwa cyatangiye mu 2024, ingano iba ipfuye iminsi itatu n'igice, hanyuma ikazuka, maze icyo gihe bazamenya ko Uwiteka ari we Mana.

Nuko rero bahanurire ubabwire uti: Uku ni ko Umwami Imana avuga ati: Dore, mwa bwoko bwanjye, ngiye gukingura imva zanyu, mbazure mbakure mu mva zanyu, mbajyane mu gihugu cya Isirayeli. Kandi muzamenya yuko ndi Uwiteka, ubwo nzaba maze gukingura imva zanyu, mwa bwoko bwanjye, kandi nkabazura mbakure mu mva zanyu. Nzabashyiramo Umwuka wanjye, namwe muzabaho, kandi nzabatuza mu gihugu cyanyu bwite; ni bwo muzamenya yuko jyewe Uwiteka nabivuze kandi nkabisohoza, ni ko Uwiteka avuga. Ezekiyeli 37:12–14.

Ubutambyi bw'ibinyoma bugereranywa na 25 mu gihe cy'itegeko ryo ku cyumweru, ni bwo buzamenya ko Uwiteka ari Imana. Ingano izi ko Uwiteka ari Imana mu wa 2024, naho urukungu rukangukira kuri ubwo bumenyi mu gihe cy'itegeko ryo ku cyumweru, igihe bizaba byarakorerewe. icyo gihe gitangira n'imva n'umuzuko, kandi kigasozwa n'imva ariko nta muzuko. Ingano zo mu ntangiriro zimenya Imana, igihe isohozwa umuzuko wo mu Ibyahishuwe igice cya cumi na kimwe, naho urukungu rukamenya mu mutingito wo ku cyumweru wo muri icyo gice nyine. Hagati y'izo waymark zombi, inzira yo kugeragezwa y'imvura y'itumba izana ayo matsinda yombi ku bukure bwuzuye ku bw'isarura.

Ubutumwa bwa Yoweli ni indirimbo y'umuzabibu, ariko ingingo ya mbere buzamura ni iy'uko abantu bashobora kumenya iminsi y'imperuka, babishingiye ku minsi ya mbere. “Abasaza” bo muri Yoweli ntibashoboraga kubigenza batyo, kuko igihe umuhamagaru wo gukanguka ugera mu gicuku, baracibwa—barukanwa mu kanwa k'Umwami, aho ni ho nya nyamaswa yo mu isi ibumbura akanwa kayo ngo ivuge, ari na ho indogobe ya Balamu yavugiye, kandi ari na ho se wa Yohana Umubatiza yavugiye.

Urubanza rucirwa “abasaza ba kera” rushingiye ku kibazo cyo kumenya niba ibi byarabaye mu minsi ya ba sekuruza banyu. Uwo murongo utangizwa no kuvuga uti: “nimwumve ibi.” Hanyuma ugashyiraho abagabo babiri b'ibihamya, umwe ugizwe n'ibihe bine by'abantu, undi ugizwe n'amoko ane y'udukoko. Nuko bakangurirwa ku Riryu ryo mu Gicuku, ariko bagasanga barenganyijwe ntibatoranywe nk'ubwoko bw'Imana bw'isezerano yitoranyirije. Ntabwo barenganyijwe kuko batari bafite divayi, ahubwo barenganyijwe kuko bafite divayi itari yo. Mu mugani w'abakobwa cumi, divayi nshya ya Yoweli ni amavuta.

Agakiza kabo gashyirwa mu buryo bw'amagambo y'uko bakira cyangwa batakira “vino nshya” y'ubutumwa bw'imvura y'itumba. “Abasaza n'abakera” na bo bagaragazwa na Yesaya nk'“abasindiya ba Efurayimu,” kandi Efurayimu ntiyerekanwa mu bashyizweho ikimenyetso muri Ibyahishuwe 7. Asimburwa na mwene se Manase. Biragoye kubona umwami mubi kurusha Manase, nyamara ni we usimbura abasindiya ba Efurayimu.

Itsinda ritababazwa no gusubira inyuma kwaryo mu by'umwuka, kandi ntiriborogerera ibyaha by'abandi, rizasigara ridashyizweho ikimenyetso cy'Imana. Uwiteka aha ubutumwa intumwa Ze, abagabo bafite intwari zo kwica mu maboko yabo, ati: “Mumukurikirane munyure mu murwa, mwice; ijisho ryanyu rireke kugira uwo rizigama, kandi ntimugire impuhwe: nimurimbure rwose abasaza n'abasore, abakobwa n'abana bato, n'abagore; ariko ntimukegere umuntu n'umwe uriho ikimenyetso; kandi muhere ku buturo Bwanjye bwera. Nuko bahera ku basaza bari imbere y'inzu.”

“Aha ni ho tubona ko itorerero—aheranda h’Umwami—ari ryo ryabanje kumva ugukubitwa kw’uburakari bw’Imana. Abasaza, abo Imana yari yarahaye umucyo mwinshi kandi bari barahagaze nk’abarinzi b’inyungu z’umwuka z’abantu, bahemukiye ibyo bari barabikijwe. Bafashe umwanya wo kuvuga ko tutagomba gutegereza ibitangaza n’ukwigaragaza kugaragara kw’imbaraga z’Imana nk’uko byari bimeze mu minsi ya kera. Ibihe byarahindutse. Ayo magambo akomeza kutizera kwabo, maze bakavuga bati: Umwami ntazakora icyiza, kandi ntazakora ikibi. Agira imbabazi nyinshi cyane ku buryo atasura ubwoko bwe abucira urubanza. Bityo “Amahoro n’umutekano” ni byo bisamwa n’abagabo batazongera ukundi kurangurura ijwi ryabo nk’impanda ngo beretse ubwoko bw’Imana ibicumuro byabwo n’inzu ya Yakobo ibyaha byayo. Izo mbwa z’ibiragi zitashatse kubahiriza ni zo zigerwaho n’ihorera rikiranuka ry’Imana yarakajwe. Abagabo, abakobwa, n’abana bato bose bararimbukira hamwe.”

“Ibizira bibi abizerwa banihanganiraga bakarira byari byose bishoboraga kugaragarira amaso afite aho agarukira, ariko ibyaha bibi cyane kurusha ibindi, ibyatezaga Imana itunganye kandi yera ishyari, ntibyari byarahishuwe. Umushakashatsi Mukuru w’imitima azi icyaha cyose gikororwa rwihishwa n’abakora gukiranirwa. Abo bantu bagera aho bumva batekanye mu buriganya bwabo kandi, kubera kwihangana kwayo, bakavuga bati: Uwitwaga ntabona; maze bagakora nk’aho yaretse isi. Ariko izatahura uburyarya bwabo kandi izashyira ahagaragara imbere y’abandi ibyaha bahishaga babyitondeye cyane.”

“Nta busumbane bw’inzeho, icyubahiro, cyangwa ubwenge bw’isi, nta mwanya uwo ari wo wose mu murimo wera, bizakiza abantu gutamba ihame igihe baretswe imitima yabo y’uburiganya. Abafashwe nk’abakwiriye kandi bakiranutse bagaragaza ko ari indongozi z’ubuhakanyi kandi ko ari ingero z’ubutita no gukoresha nabi imbabazi z’Imana. Inzira yabo y’ubugome ntazayihanganira ukundi, kandi mu burakari Bwe azabahana nta mbabazi.

“N’ubwo abishishikazwa na byo, Umwami ni ko akuraho kubana kwe ku bantu bahawe umucyo mwinshi kandi bumvise imbaraga z’ijambo mu kurikorera abandi. Igihe kimwe bari abagaragu be b’indahemuka, bagiriwe ubuntu bwo kubana kwe no kuyoborwa na we; ariko baramuvuyemo maze bayobya abandi, ni cyo gituma bagezwa muni y’uburakari bw’Imana.”
Testimonies, volume 5, 211, 212.

Yoweli arimo abwira ubuyobozi bw’itorero ry’Abadiventisiti b’Umunsi wa Karindwi b’i Lawodikiya igihe aranga “abasaza,” ariko kandi Yoweli arimo abwira abatize, nk’uko Yesaya yita abagereranywa n’abize. Yoweli arimo abwira abagabo ba kera bunamira izuba mu gice cya munani cya Ezekiyeli, kandi akaba ari na bo ba mbere bacirwa urubanza mu gice cya cyenda. Kandi arimo no kubwira abayoboze b’itorero ry’Abadiventisiti b’Umunsi wa Karindwi b’i Lawodikiya igihe avugaga ati: “Nimwumve ibi, mwa basaza mwe, kandi mutege amatwi, mwa baturage bese bo muri iki gihugu mwe.”

Abagabo makumyabiri na batanu bo mu gice cya munani bari ku itegeko ryo ku Cyumweru, aho bunamye izuba bateye umugongo ubuturo bwera. Ni “icya cumi” cy’ubwigomeke bwa ba bantu 250, bahaganaga na Kora, Datani na Abiramu. Abo bagabo 25 ni ikimenyetso cy’ubwigomeke bwongeye gusubirwamo, nk’uko byagaragajwe n’umwuka w’ubuhanuzi mu 1888, bwagereranyaga ubwigomeke bw’ubuyobozi bw’Itorero ry’Abadiventisiti b’Umunsi wa Karindwi

ry'i Lawodikiya ku wa 9/11, bukageza ku itegeko ryo ku Cyumweru. Bagereranya "icya cumi" cy'ubwigomeke muri cya gihe nyine Yesaya, mu gice cya gatandatu, agaragazamo abanyabwenge nk'"icya cumi" gifite ishingiro muri cyo.

Yoweli ni itangazo ribwirwa Abadivantisiti, ko igihe cyabo cy'igeragezwa cyarangiye, kuko bujuje igikombe cy'igihe cyabo cy'igeragezwa ibyaha, kandi uko kuzura kugaragazwa nk'uburwayi buri kuva ku mutwe kugera ku mano, bigaragaza ko ubutumwa bw'imvura y'itumba bwakuwe mu kanwa kabo. Yesaya asobanura uko kuri nyako nyine mu gice cya makumyabiri n'icyenda.

Nimuhagarare mutangare; nimutake, nimutakaze: basinze, ariko si divayi; barahuzagurika, ariko si ibisindisha. Kuko Uwiteka yabasutseho umwuka wo gusinzira kwinshi, kandi yabahumye amaso: abahanuzi n'abatware banyu, ari bo bahanuzi b'ibonekerwa, yarabatwikiriye. Kandi iyerekwa rya byose ryababereye nk'amagambo y'igitabo gifatanye ikimenyetso, abantu bagishyikiriza uwize, bavuga bati: Ndakwinginze, soma iki; na we akavuga ati: Sinabishobora; kuko gifatanye ikimenyetso. Nuko igitabo bagishyikiriza utarize, bavuga bati: Ndakwinginze, soma iki; na we akavuga ati: Sinarize.

Ni cyo cyatumye Uwiteka avuga ati: Kubera ko ubu bwoko bunyegera bakoresheje akanwa kabo, kandi bakanteresha iminwa yabo, nyamara umutima wabo bawundekuye kure yanjye, kandi kunyubaha kwabo ni inyigisho z'amategeko y'abantu bigishijwe; ni cyo gituma, dore, nzakomeza gukorera ubu bwoko igikorwa gitangaje, ndetse igikorwa gitangaje n'igitangaza rwose; kuko ubwenge bw'abanyabwenge babo buzashira, kandi ubushishozi bw'abahanga babo buzashirwa. Bazabona ishyano abacukumbura cyane kugira ngo bahishe Uwiteka imigambi yabo, kandi imirimo yabo ikorerwa mu mwijima, bakavuga bati: Ni nde utureba? kandi ni nde utuzi? Mu by'ukuri kugoreka kwanyu ibintu muzabibarwaho nk'ibumba ry'umubumbyi: ese igihangano cyabwira uwagikoze kiti: Ntiyandemye? Cyangwa se ikibumbano cyabwira uwakibumbye kiti: Nta bwenge yari afite? Yesaya 29:9–16.

"Gusobanukirwa" kw'abanyabwenge gushingiye ku gukurwaho ikimenyetso cy'Ijambo ry'Imana ry'ubuhanuzi. Abatojwe mu nzego z'Adventisimu zononekaye ntibashobora gusoma igitabo cy'ubuhanuzi, maze bagashinja Imana ko ari yo idafite gusobanukirwa. Iyo ubuhanuzi bukuriweho ikimenyetso, ntibabasha kubusobanukirwa, bityo bagashinja Imana ko ari yo idafite gusobanukirwa, kandi muri ibyo bakubika ibintu ku mutwe. Abize n'abatize bo muri Adventisimu ntibashobora gusobanukirwa ubuhanuzi bukuriweho ikimenyetso mbere gato y'uko igihe cy'igeragezwa gifungwa, kandi igitabo cya Yoweli gitegeka "abasaza" kumva, nyamara ni itsinda rivuga ko ryumva ariko ntiryumve, kandi rireba ariko ntiribone.

Intego nyakuri y'ubwigomeke bwabo igaragazwa no kudashobora kwemera Kristo nk'uwa mbere n'uwa nyuma. Uwo ni wo murongo w'igice babazwamo bati: "Mbese ibi byabaye mu minsi yanyu, cyangwa no mu minsi ya ba sekuruza banyu?"

Mbese hari igihe mu mateka ya ba sekuru banyu aho abantu bakangukiye ku Gutaka kwa Saa Sita z'Ijoro, maze bagasanga ari abageni b'abapfu? "Abasaza" bategetswe "kubyuka," nk'uko Abamillerite babitegetswe mu iteraniro ry'inkambi ry'i Exeter mu 1844. Umugani w'abageni icumi ni wo mugani w'uburambe bw'abantu b'Abadivantisiti, wasohoreye mu nyuguti zawo zose

mu mateka y'Abamillerite, kandi uzongera gusohora mu nyuguti zawo zose mu minsi y'imperuka. Kudashobora kwa Bwadiyentisiti bw'Umunsi wa Karindwi bw'i Lawodikiya kubona ko amateka y'ishingiro ry'itorero ryabo asubirwamo mu minsi y'imperuka, bishimangira ihame ry'ubuhanuzi ari ryo rufunguzo rufungura ubutumwa bw'ubuhanuzi. Si itegeko rya Bibiliya gusa, ahubwo ni n'umutima w'Ibyahishuwe by'imico ya Yesu Kristo bikurwaho ikimenyetso gato mbere y'uko igihe cy'imbabazi kirangira.

Yoweli arabaza ati: “Mbese ibi byabaye mu minsi yanyu, cyangwa se no mu minsi ya ba sogokuruza banyu?” Cyangwa hakabazwa hati: “Mu minsi ya ba sogokuruza banyu, haba harabayeho igihe cy'igeragezwa cyatandukanyije abantu b'isezerano rishya n'abantu b'isezerano rya kera?” Cyarabaye, kandi uko gutandukanywa kwakozwe n'ubutumwa bw'ubuhanuzi bugaragazwa nk'amavuta mu mugani. Amagambo ngo: “Mbese ibi byabaye mu minsi yanyu cyangwa mu minsi ya ba sogokuruza banyu” yahise agaragaza ko ibyabaye mu minsi ya ba sogokuruza babo byari ukwikanguka kwabaye nyuma y'ibisekuru bine by'irimbuka ryakomezaga kwiyongera, nk'uko bigaragazwa n'itegeko ryo kohereza ubwo butumwa bukanyuzwa mu bisekuru bine, kandi no n'udukoko tune tw'irimbuka rigenda riyongera. Yoweli ni itangazo ry'urubanza ruciriwe itorero ryasubiye inyuma kandi ryahindutse ikivume mu gihe cy'Induru yo mu Gicuku. Nta torero na rimwe mu mateka yera ryigeze rihagarara rirwanya umucyo uruta uwo Itorero ry'Abadiyentisiti b'Umunsi wa Karindwi ryahawe. Ikimenyetso cy'uwo mwuka wo kwigomeka ku kuri gishushanywa na “Kaperinawumu.”

Tuzakomeza mu nyandiko ikurikira.

“I Kaperinawumu ni ho Yesu yabaga mu bihe by'intera by'ingendo ze zo kujya no kugaruka, maze haza kumenyekana ko ari 'umugi we bwite.' Wari ku nkombe z'Inyanja ya Galilaya, kandi hafi y'imipaka y'ikibaya cyiza cya Genesareti, niba koko utari uri kuri cyo.” *The Desire of Ages*, 252.

“Mu bana bivuga ko ari abana b'Imana, ukwihangana kwagaragaye ni guke cyane, amagambo menshi y'isharira yaravuzwe, kandi guciraho iteka kwishyirwa kwavuzwe ku batari abo kwizera kwacu. Benshi barebye abari mu yandi matorero nk'abanyabyaha bakomeye, nyamara Uwiteka ntabafata atyo. Abareba batyo abanyamuryango b'andi matorero, bakeneye kwicisha bugufi muni y'ukuboko gukomeye kw'Imana. Abo baciraho iteka bashobora kuba baragize umucyo muke gusa, amahirwe make n'uburenganzira buke. Iyo baza kuba baragize umucyo benshi bo mu banyamuryango b'amatorero yacu bagize, bashoboraga kuba barateye imbere ku rugero rurenze kure, kandi bakagaragaza ukwizera kwabo neza kurushaho imbere y'isi. Ku birebana n'abirata umucyo wabo, nyamara bakananirwa kuwugenderamo, Kristo aravuga ati: 'Ariko ndababwira yuko ku muni w'amateka y'urubanza i Tiro n'i Sidoni bazorohereza kukurusha. Nawe Kaperinawumu [Abadiyentisiti b'Umunsi wa Karindwi, bahawe umucyo mwinshi], washyizwe hejuru ukagezwa mu ijuru [ku bw'uburenganzira], uzamanurirwa ikuzimu; kuko iyo imirimo ikomeye yakorewe muri wowe iza kuba yakorewe i Sodomu, iba igihagaze kugeza n'uyu muni. Ariko ndakubwira yuko ku muni w'urubanza igihugu cy'i Sodomu kizorohereza kukurusha wowe.' Muri icyo gihe Yesu aramusubiza ati: 'Ndagushimira, Data, Mwami w'ijuru n'isi, kuko wahishe ibi bintu abanyabwenge n'abajijutse [mu kwibwira kwabo], ukabihishurira impinja.'”

“Kandi noneho, kuko mwakoze ibyo bikorwa byose, ni ko Uwiteka avuga, kandi nababwiye, mbyuka kare nkavuga, ariko ntimwumve; kandi nabahamagaye, ariko ntimwitabe; ni cyo gituma iyi nzu yitiriwe izina ryanjye, iyo mwiringiramo, n’aha hantu nabahaye mwe na ba sekuruza banyu, nzabigenza nk’uko nagenze i Shilo. Kandi nzabirukana mu maso hanjye, nk’uko nirukanye bene wanyu bose, ari bo rubyaro rwose rwa Efurayimu.”

“Uwiteka yashyizeho muri twe ibigo bifite akamaro gakomeye, kandi bigomba kuyoborwa atari nk’uko ibigo by’isi biyoborwa, ahubwo bikurikije gahunda y’Imana. Bigomba kuyoborwa amaso ahanze icyubahiro cye cyonyine, kugira ngo uko byagenda kose imitima iri kurimbuka ibashe gukizwa. Ku bwoko bw’Imana ubuhamya bw’Umwuka bwaraje, nyamara benshi ntibitaye ku gucyahwa, ku miburo, no ku nama.

“Nimwumve none ibi, wa bwoko bw’ibipfu, butagira ubwenge; mufite amaso, ariko ntimubone; mufite amatwi, ariko ntimwumve: mbese ntimuntinya? ni ko Uwiteka avuga; mbese ntimuhinda umushyitsi imbere yanjye, jye washyizeho umusenyi ngo ube imbibi z’inyanja nk’itegeko rihoraho, kugira ngo itazirenga? Kandi nubwo imiraba yayo yihindagura cyane, ntishobora kunesha; nubwo ihinda urusaku, ntishobora kuzirenga. Ariko ubu bwoko bufite umutima wigometse kandi wigande; barigometse baragenda. Ndetse ntibavuga mu mitima yabo ngo: Nimucyo dutinye Uwiteka Imana yacu, itanga imvura, iy’ibanza n’iy’imperuka, mu gihe cyayo; ikatubikira ibyumweru byagenwe by’isarura. Ibicumuro byanyu ni byo byabatesheje ibyo bintu, kandi ibyaha byanyu ni byo byabimye ibyiza.... Ntibaca urubanza rw’urubanza rw’impfubyi, nyamara bagakomeza kugubwa neza; kandi ntibaburanira abakene. Mbese sinzahana ibyo bintu? ni ko Uwiteka avuga; mbese ubugingo bwanjye ntibuzihora ku ishyanga nk’iri?”

“Mbese Uwiteka azahatirwa kuvuga ati: ‘Ntusabire ubu bwoko, kandi ntukarangurure ijwi ryawe cyangwa ngo ubasengere, kandi ntunyingingire ku bwabo: kuko sinzakumva?’ ‘Ni cyo cyatumye imvura zibuzwa kugwa, kandi imvura y’itumba rya nyuma ntiyabayeho.... Mbese uhereye none ntuzantakira uti: Data, ni wowe wabaye umuyobora w’ubuto bwanjye?’” Review and Herald, August 1, 1893.